

5

Inkomster

5 Inkomster

5.1 Inledning

Den offentliga sektorns inkomster utgörs av skatter och övriga inkomster. Skatterna består till ca 66 procent av skatt på löner, dvs. statlig och kommunal inkomstskatt, arbetsgivaravgifter och allmän pensionsavgift, 24 procent av skatt på varor och tjänster och 11 procent av kapital-skatter. Nedsatta och restförda skatter uppgår till knappt 1 procent. Den stora andelen löneskatter innebär att utvecklingen av skatterna till stor del beror på hur sysselsättning och timlön utvecklas. Utvecklingen av skatterna och övriga inkomster under prognosperioden, 2001–2004, framgår av tabell 5.1.

De periodiserade skatterna ökar under prognosperioden med 114 miljarder kronor. Den årliga ökningen varierar mellan 13 och 57 miljarder kronor. Den svaga utvecklingen 2002 förklaras till största delen av det tredje steget i den skattereform regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2000 samt andra skattesänkningar. Korrigerat för dessa effekter uppgår förändringen mellan 2001 och 2002 till knappt 40 miljarder kronor. Den stora ökningen 2003 förklaras av införandet av garantipensioner, vilket ökar skatteintäkterna med nära 13 miljarder kronor. Dessa intäkter innebär dock ingen budgetförstärkning eftersom de motsvaras av ökade pensionsutbetalningar på budgetens utgiftssida.

Den offentliga sektorns finansiella sparande – vilket är ett av regeringens budgetpolitiska mål – baseras på den redovisning av skatter som nationalräkenskaperna (NR) tillämpar. Denna redovisningsmetod skiljer sig från den periodiserade framför allt genom att vissa skatter

redovisas det år de debiteras istället för det år de avser.

Tabell 5.1 Offentliga sektorns periodiserade skatter, offentliga sektorns inkomster enligt NR och statsbudgetens inkomster

Miljarder kronor och procent

	2000	2001	2002	2003	2004
Offentlig sektor, periodiserade skatter	1 155	1 153	1 167	1 224	1 268
Årlig förändring		-2	13	57	43
Procent		-0,2	1,2	4,9	3,5
Offentlig sektor enligt NR					
Skatter	1 088	1 160	1 139	1 184	1 231
Övriga inkomster	137	124	126	134	139
Totalt	1 225	1 284	1 265	1 318	1 370
Årlig förändring					
Skatter		72	-21	45	47
Procent		6,6	-1,8	4,0	3,9
Statsbudgetens inkomster					
Skatter	673	685	648	667	698
Övriga inkomster	127	71	86	65	64
Totalt	800	755	735	731	763
Årlig förändring					
Skatter		12	-36	18	32
Procent		1,7	-5,3	2,8	4,7
Övriga inkomster		-57	16	-21	0
Procent		-44,5	22,0	-24,9	-0,7
Skattekvot					
enligt NR	52,5	54,2	51,1	50,6	50,2
periodiserat	54,0	52,1	50,8	50,8	50,3

Anm: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid. I skattekvoten enligt NR ingår även skatter till EU.

Under prognosperioden ökar skatterna enligt NR endast med 71 miljarder kronor, vilket är 44 miljarder kronor mindre än för de periodiserade skatterna. Denna skillnad förklaras av de periodiseringseffekter som uppkommer genom den redovisningsmetod NR tillämpar. Särskilt tydlig

är skillnaden 2001. Då medför periodiserings-effekten avseende skatt på kapitalvinster (realisationsvinster) och bolagens inkomstskatt inklusive skatt på utdelade medel från Alecta avseende inkomståret 2000 en ökning av NR-skatterna med ca 40 miljarder kronor.

Statsbudgetens skatteinkomster ökar under prognosperioden med 14 miljarder kronor. De minskade inkomsterna 2002 förklaras dels av beslutade skatteändringar, dels av de ovan nämnda periodiseringseffekterna avseende skatt på kapitalvinster och bolagsskatt. De stora ökningarna av dessa skatter 2000 påverkar statsbudgeten med ett års eftersläpning.

Övriga inkomster på statsbudgeten minskar under prognosperioden med 6 miljarder kronor. Exklusive inlevererat överskott från Riksbanken och försäljningsinkomster är inkomsterna stabila.

Skattekvoten definierad enligt nationalräkenskaperna är som högst år 2001. Den höga skattekvoten 2001 beror till viss del på bolagsskatter och skatt på kapitalvinster som avser inkomståret 2000. Den periodiserade skattekvoten är som högst 2000. Därefter faller skattekvoten bl.a. som en följd av de skattesänkningar som beslutats. I avsnitt 5.4 redovisas även skattekvoten för ett flertal OECD-länder samt transfereringarnas inverkan på skattekvotens nivå.

Tabell 5.2 Offentliga sektorns periodiserade skatter, offentliga sektorns inkomster enligt NR och statsbudgetens inkomster. Differenser jämfört med budgetpropositionen

Miljarder kronor

	2001	2002	2003	2004
Offentlig sektor, periodiserade skatter	11	4	3	2
varav skatt på löner	9	2	0	1
skatt på kapital	4	2	3	5
konsumtionsskatter	-3	-3	-2	-3
restförda skatter m.m.	2	3	1	0
Offentlig sektor enligt NR				
Skatter	18	6	1	-3
Övriga inkomster	-5	0	0	0
Statsbudgetens inkomster				
Skatter	2	0	-1	-1
Övriga inkomster	-0	1	0	-1

Anm: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen för 2002 (BP2002) har skatteintäkterna räknats upp med 11 respektive 4 miljarder kronor 2001 och 2002 och med 3 respektive 2 miljarder kronor 2003 och 2004, se tabell 5.2. Ökningen 2001 förklaras dels av att taxerings-

utfallet avseende inkomståret 2000 blev något högre än beräknat, dels av att utfallet för utbetalda löner 2001 blev något högre än vad som antogs i budgetpropositionen. Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen har prognosen för statsbudgetens skatter och statsbudgetens övriga inkomster endast justerats marginellt.

5.1.1 Makroekonomiska förutsättningar

Prognosen över skatteintäkterna baseras på de makroekonomiska förutsättningar som finns redovisade i bilaga 1, Svensk ekonomi. I tabell 5.3 redovisas de antaganden som har störst inverkan på skatteintäkterna samt förändringar i förhållande till budgetpropositionen.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen har antalet arbetade timmar reviderats ned för 2002. Det preliminära utfallet för lönesummans utvecklingstakt 2001 uppgår till 5,6 procent, vilket är något högre än i beräkningen till budgetpropositionen.

Tabell 5.3 Antaganden och förändringar jämfört med budgetpropositionen

Timlön, arbetade timmar, utbetald lönesumma, hushållens konsumtionsutgifter och KPI: årlig procentuell förändring. Pristasbelopp och skiktgräns: kronor.

	2001	2002	2003	2004
Timlön	4,2	3,5	3,5	3,5
Differens BP2002	0,7	0,0	0,0	0,0
Arbetade timmar	0,5	-0,5	0,6	0,5
Differens BP2002	-0,4	-0,9	0,1	0,2
Utbet. lönesumma	5,6	3,0	4,1	4,0
Differens BP2002	0,2	-0,9	0,1	0,1
Hushållens konsumtionsutgifter i löpande priser	-1,6	-0,8	0,8	0,2
Differens BP2002				
KPI juni-juni	2,7	1,3	2,1	2,0
Differens BP2002	0	0,2	0,2	0,1
Pristasbelopp	36 900	37 900	38 400	39 200
Differens BP2002	0	0	0	100
Skiktgräns	252 000	273 800	282 900	294 400
Differens BP2002	0	0	700	1 200
Övre skiktgräns	390 400	414 200	427 900	445 300
Differens BP2002	0	0	900	1 700

Den högre inflationen medför att de beräknade skiktgränserna för 2003 och 2004 och pristasbeloppet för 2004 är högre än i beräkningen till budgetpropositionen.

5.1.2 Regeländringar

Utvecklingen mellan åren för de olika skatteslagen beror dels på de underliggande skattebasernas förändring, dels på beslutade eller föreslagna regeländringar. Den kommunala inkomstskatten beräknas öka med mellan 15 och 21 miljarder kronor per år mellan 2001 och 2004 (se tabell 5.4). Förändringen 2002 påverkas emellertid av en ytterligare begränsning av avdraget för den allmänna pensionsavgiften samt av en höjning av det allmänna grundavdraget. Förändringen 2003 påverkas av pensionsomläggningen samt av att skattereduktionen för låg- och medelinkomsttagare ersätts med ett högre grundavdrag. Med beaktande av dessa regeländringar beräknas den underliggande förändringen av inkomstskatten uppgå till mellan 12 och 17 miljarder kronor per år.

Tabell 5.4 Årlig förändring av kommunalskatt 2002–2004 inklusive och exklusive regeländringar

Miljarder kronor.

	2002	2003	2004
Kommunal inkomstskatt	374,0	395,3	412,2
Årlig förändring	15,6	21,3	16,9
Effekt av regeländringar	3,4	7,0	0,0
Underliggande årlig förändring	12,2	14,3	16,9

För att enklare kunna följa den underliggande utvecklingen av de olika skatteslagen redovisas därför i tabell 5.5 bruttoeffekterna av de viktigaste regeländringarna under prognosperioden. Beloppen visar den årligt tillkommande intäktsförändringen till följd av ändrade skatteregler. Det är viktigt att understryka att redovisade belopp avser periodiserade bruttoeffekter, dvs. storleken på den initiala skatteändringen. Nettoeffekter beaktar även indirekta effekter på offentliga utgifter och andra skattebaser via förändringar i löner, priser och vinster. Effekterna på de kassamässiga inkomsterna och NR-inkomsterna är i regel mindre införandeåret eftersom bl.a. uppbördsförskjutningar och jämkningar måste beaktas.

5.1.3 Osäkerheten i skatteberäkningarna

Osäkerheten i bedömningen av olika skattebasers utveckling varierar kraftigt mellan olika skatter. Prognoser på lönebaserade skatter och konsumtionsskatter är beroende av hur väl

antaganden om sysselsättning, timlön, konsumtion m.m. stämmer överens med den faktiska utvecklingen. I grova drag innebär en procents förändring av lönesumman att basen förändras med 10 miljarder kronor och skatteintäkterna med knappt 7 miljarder kronor. Om hushållens konsumtionsutgifter förändras med 1 procent leder det till förändrade momsintäkter om ca 1,2 miljarder kronor.

För de kapitalbaserade skatterna är osäkerheten betydligt större. Särskilt hushållens kapitalvinster och bolagens inkomstskatt är svårbedömda. Mellan 1998 och 2000 ökade kapitalvinsterna från 64 till 133 miljarder kronor. År 2001 beräknas kapitalvinsterna uppgå till 89 miljarder kronor, vilket motsvarar 4,1 procent av BNP. Detta är betydligt över genomsnittet för de senaste 10–15 åren, då kapitalvinsterna uppgått till 2,5–3,0 procent av BNP. För prognosåren 2003 och 2004 sker en successiv neddragning till den långsiktiga nivån. Även prognosen för bolagens inkomstskatter är osäker. På kort sikt finns inget starkt samband mellan bolagens inkomstskatter och dess rörelseintäkter eller den makroekonomiska utvecklingen.

5.2 Offentliga sektorns skatter – periodiserad redovisning

Den periodiserade redovisningen visar de skatter som avser ett visst inkomstår. Dessa skatter har en direkt koppling till det aktuella årets skatteregler och de makroekonomiska förutsättningarna i form av timlön, sysselsättning, inflation m.m. I tabell 5.6 redovisas den offentliga sektorns skatteintäkter.

5.2.1 Inkomstskatt hushåll

Med början inkomståret 2000 inleddes en reform som innebär att löntagare och övriga personer med pensionsgrundande inkomst genom en skattereduktion kompenseras för effekterna av den allmänna pensionsavgiften. Skattereduktionen kombineras med en slopad avdragsrätt för avgiften vid beräkningen av kommunal och statlig inkomstskatt. För att inte den begränsade avdragsrätten skall öka andelarna inkomsttagare som betalar statlig skatt med 20 respektive 25 procent höjs både den lägre och den högre skikt-

Tabell 5.5 Bruttoeffekter av regeländringar 1999–2004

Miljarder kronor

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Statlig inkomstskatt	-5,7	-0,8	-2,4	-1,3	1,3	
Sänkt skatt från 25 till 20 % på inkomster upp till övre skiktgräns	-4,2					
Fast belopp 200 kr	-1,3				1,3	
Begränsat avdrag för allmän pensionsavgift		1,4	1,4	1,3		
Höjd övre (25 %) och nedre (20 %) skiktgräns		-2,2	-3,3	-2,4		
Höjt grundavdrag från 0,24 till 0,27 och från 0,27 till 0,293 basbelopp			-0,4	-0,2		
Övrigt	-0,2		-0,1			
Kommunal inkomstskatt	-0,7	5,9	4,7	3,4	7,0	
Förändrad medelutdebitering	-1,7	1,0	1,7			
Fast belopp 200 kr	1,3				-1,3	
Begränsat avdrag för allmän pensionsavgift		5,0	5,2	5,2		
Höjt grundavdrag från 0,24 till 0,27 till 0,293 till 0,403 basbelopp			-2,0	-1,8	-4,3	
Pensionsomläggning 2003					12,6	
Övrigt	-0,3	-0,1	-0,2			
Kapitalskatt och skattereduktioner	-3,2	-15,8	-15,4	-22,4	4,3	
Skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare (1320 kr)	-3,2		-0,3	-1,6	4,3	
Skattereduktion för allmän pensionsavgift		-15,8	-16,6	-17,3		
Skattereduktion för fackföreningsavgift				-3,5		
Höjd reavinstskatt för privatbostäder från 15 till 20 %			1,5			
Inkomstskatt företag	-2,5	2,0	-3,1	0,0		
Återföring från periodiseringsfond		2,5	1,5			
Återföring från skatteutjämningsreserv upphör			-2,1			
Förlängd periodiseringsfond från 5 till 6 år	-2,5					
Höjd avsättning till periodiseringsfond från 20 till 25 %			-2,5			
Återköp egna aktier/sänkt skatt investm.bolag		-0,5				
Socialavgifter och allmän pensionsavgift	0,9	-0,7	-0,9	-0,8		
Höjt tak för allmän pensionsavgift från 7,5 till 8,06 basbelopp	0,9					
Höjd allmän pensionsavgift från 6,95 till 7,00 %		0,5				
Sänkta socialavgifter från 33,06 till 32,92 % och från 32,92 till 32,82 %		-1,2	-0,9			
Nedsättning stödområde A				-0,8		
Egendomsskatter	-2,0	-0,6	-5,5	-1,8	-0,3	-0,2
Sänkt skattesats, markvärde för vattenkraft från 2,21 till 0,5 %	-1,2					
Sänkt skattesats för hyreshus, bostadsdel 1989/90 från 1,2 till 0,6 %		-0,2	0,2			
Hyreshus-bostadsdel, återinförd omräkning			3,0			
Hyreshus-bostadsdel, sänkt skattesats från 1,5 till 1,3 till 1,2 till 0,5 %	-0,8	-0,4	-4,0			
Småhus återinförd omräkning			3,5			
Småhus, sänkt skattesats från 1,5 till 1,0 %			-5,8			
Begränsningsregel fastighetsskatt 2001, nytt taxeringsförfarande			-0,2		-0,3	-0,2
Höjda fribelopp för förmögenhetsskatt			-2,2	-1,8		
Energiskatter		1,7	3,3	1,8	-1,0	
Höjda energiskatter		1,8				
Sänkta energiskatter jordbruk		-0,1	-0,3			
Höjd CO ₂ -skatt med 15 %			1,0	0,9		
Höjd el-skatt med 1,8 resp. 1,2 öre/kWh			2,3	0,9		
Höjd dieselskatt med 10 öre/liter			0,3			
Biodrivmedel, alkylatbensin					-1,0	
Övrigt		0,0	-3,9	-4,0		
Avfallsskatt		1,3		0,1		
Anställningsstöd för långtidsarbetslösa		-1,3	-0,5			
Kompetensutveckling			-1,2			
Bredbandsanslutning			-0,8			
Sjöfartsstöd				-1,3		
Sänkt mervärdesskattesats för personbefordran från 12 till 6 %			-1,0			
Sänkt mervärdesskattesats på böcker och tidskrifter från 25 till 6 %				-1,3		
Sänkt skatt på vin				-0,6		
Slopad försäljningskatt på lätta lastbilar m.m.			-0,3			
Vägtrafikskatt			0,2	-0,1		
Totalt	-13,2	-8,3	-22,9	-24,3	-1,3	-0,2

Anm: Beloppen avseende periodiseringsfond inkluderar även egenföretagare. Avfallsskatten inkluderar även en teknisk justering om -0,06 miljarder kronor.

gränsen. Samtidigt påbörjades en förändring som minskar antalet skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt med inriktning på att andelen skall sjunka till 15 procent av de skattskyldiga med förvärvsinkomster.

År 2002 genomförs det tredje steget i inkomstskattereformen genom att skattekalkylen höjs till 75 procent av den påförda pensionsavgiften. I samband med detta sänks avdraget till 25 procent av avgiften och skiktgränserna justeras för att minska andelen skattskyldiga med förvärvsinkomster som betalar statlig inkomstskatt till ca 17 procent.

Kommunal inkomstskatt

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	336,3	358,4	374,0	395,3	412,2
Diff. BP2002	1,1	3,0	0,8	-0,9	-0,6

Den kommunala inkomstskatten är framför allt beroende av hur löner, sysselsättning och beskattade transfereringar utvecklas.

De kommunala skatteintäkterna beräknas öka med drygt 22 miljarder kronor mellan 2000 och 2001. Av denna ökning förklaras ca 3 miljarder kronor av den samlade effekten av den reducerade avdragsrätten för allmän pensionsavgift, en högre medelutdebitering och ett högre grundavdrag. År 2002 ökar den kommunala inkomstskatten med 16 miljarder kronor. Av denna ökning förklaras 3 miljarder kronor av nettot av höjt grundavdrag och reducerad avdragsrätt för allmän pensionsavgift. År 2003 beräknas intäkterna öka med 21 miljarder kronor varav pensionsomläggningen beräknas öka den kommunala inkomstskatten med knappt 13 miljarder kronor.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen är prognosen för 2001 uppreviderad med 3,0 miljarder kronor främst beroende på en högre lönesumma. Åren 2003 till 2004 har skatteintäkterna justerats ned som en följd av minskade utbetalningar av bl.a. arbetsmarknadsersättningar, vilket innebär att underlaget för kommunalskatterna minskar.

Statlig inkomstskatt

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	33,5	35,0	34,0	36,8	37,9
Diff. BP2002	1,4	2,5	2,3	2,2	2,1

Trots de senaste årens höjningar av skiktgränserna beräknas inkomsterna från den statliga inkomstskatten att öka under prognosperioden. Den huvudsakliga förklaringen till denna utveckling är att dagens prognos på löneutvecklingen är högre än den prognos som användes när skiktgränserna fastställdes.

Ökningen mellan 2000 och 2001 förklaras främst av en hög timlöneutveckling. Nedgången 2002 beror framförallt på att skiktgränserna höjs och att färre individer därmed hamnar över skiktgränsen för statlig inkomstskatt. Ökningen 2003 och 2004 förklaras dels av att löneökningar höjer andelen inkomster som är föremål för statlig beskattning, dels av att det fasta beloppet om 200 kronor åter blir en statlig inkomstskatt. Under 1999–2002 tillförs det fasta beloppet kommunerna.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen är prognosen i genomsnitt 2,3 miljarder kronor högre alla prognosåren beroende på den högre timlöneutvecklingen 2001.

Skatt på kapitalinkomster

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	34,1	21,2	20,7	19,4	18,5
Diff. BP2002	2,9	0,6	0,3	0,1	0,1

Den statliga skatten på kapitalinkomster utgörs av nettot av skatt på inkomsträntor, utdelningar och kapitalvinster, och skattereduktion för utgiftsräntor m.m.

Skatteintäkterna 2001 beräknas sjunka med 13 miljarder kronor jämfört med 2000, främst på grund av att kapitalvinsterna beräknas minska från 133 till 89 miljarder kronor. Utvecklingen av kapitalskatteinkomsterna förklaras i huvudsak av att kapitalvinsterna förutses anpassas till en långsiktig nivå på 3 procent av BNP.

Tabell 5.6 Offentliga sektorns skatteintäkter 1999–2004

Miljarder kronor

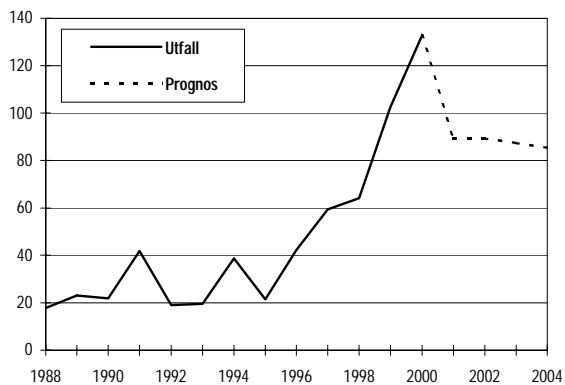
Inkomstår	Utfall 1999	Utfall 2000	Prognos			
			2001	2002	2003	2004
Inkomstskatter	441,5	476,8	453,5	444,2	477,5	497,5
<i>Hushåll</i>	<i>375,3</i>	<i>386,7</i>	<i>379,6</i>	<i>371,3</i>	<i>397,2</i>	<i>412,3</i>
Kommunal skatt	323,2	336,3	358,4	374,0	395,3	412,2
Statlig skatt	29,6	33,5	35,0	34,0	36,8	37,9
Skatt på kapital	25,2	34,1	21,2	20,7	19,4	18,5
Skattereduktioner m.m.	-2,6	-17,1	-35,1	-57,4	-54,3	-56,3
<i>Företag</i>	<i>62,2</i>	<i>85,8</i>	<i>69,1</i>	<i>68,5</i>	<i>75,8</i>	<i>80,6</i>
Inkomstskatt	53,5	72,5	54,2	55,0	60,4	64,4
Avkastningsskatt	9,1	13,0	14,7	13,3	15,1	16,0
Skattereduktioner m.m.	-0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
<i>Övriga inkomstskatter</i>	<i>4,0</i>	<i>4,3</i>	<i>4,8</i>	<i>4,5</i>	<i>4,5</i>	<i>4,6</i>
Socialavgifter och allmän pensionsavg.	351,6	375,9	394,7	405,6	420,8	437,5
Arbetsgivaravgifter	271,5	288,3	303,7	312,7	325,6	338,6
Egenavgifter	7,4	8,1	8,3	8,6	8,9	9,3
Allmän pensionsavgift	60,0	63,1	65,8	67,7	69,8	72,4
Särskild löneskatt	18,7	22,3	22,9	23,6	23,7	24,6
Nedsättningar	-6,0	-5,9	-6,0	-7,1	-7,3	-7,5
Skatt på egendom	38,6	38,9	34,6	35,9	36,6	37,2
Fastighetsskatt	23,3	23,3	20,3	23,0	23,5	23,8
Förmögenhetsskatt	8,6	8,2	6,4	5,1	5,2	5,4
Arvs- och gåvoskatt	2,1	2,5	2,6	2,7	2,7	2,8
Stämpelskatt	4,5	4,9	5,4	5,2	5,3	5,3
Skatt på varor och tjänster	255,1	265,8	276,9	287,8	297,2	304,3
Mervärdesskatt	173,2	181,6	188,5	197,0	207,1	214,7
Tobaksskatt	7,4	7,7	8,1	8,2	8,4	8,3
Skatt på etylalkohol	4,7	4,9	4,9	4,0	3,4	2,9
Skatt på vin m.m.	3,5	3,6	3,7	3,2	3,1	3,0
Skatt på öl	2,5	2,4	2,4	2,6	2,3	2,2
Skatt på energi	50,4	50,4	53,6	56,8	56,5	56,8
Skatt på vägtrafik	6,6	7,0	7,7	7,8	7,9	8,1
Skatt på import	3,6	3,8	3,6	3,6	3,9	3,7
Övrigt	3,3	4,4	4,4	4,5	4,6	4,5
Restförda skatter m.m.	3,2	-2,5	-6,5	-6,9	-8,0	-8,9
Offentliga sektorns skatteintäkter	1 089,9	1 155,0	1 153,2	1 166,7	1 224,1	1 267,6
Kommunalskatt	323,2	336,3	358,4	374,0	395,3	412,2
Avgifter till pensionssystemet m.m.	110,3	147,0	153,4	157,6	163,3	169,7
Statens skatteintäkter	656,5	671,7	641,4	635,1	665,5	685,7

Diagram 5.1 visar de beskattningsbara kapitalvinsterna under senare år samt den beräknade utvecklingen 2001–2004.

Diagram 5.1 Beskattningsbara kapitalvinster

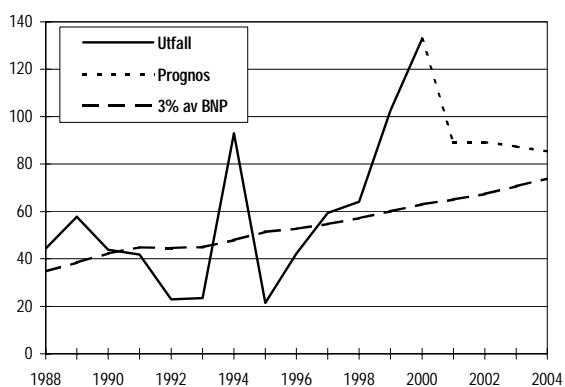
Miljarder kronor

I diagram 5.2 redovisas kapitalvinster för perioden 1988–2004 och den långsiktiga relationen mellan kapitalvinster och BNP. Kapitalvinsterna har justerats för att endast en viss andel av den totala vinsten är beskattningsbar. Av diagrammet framgår att kapitalvinsterna för 1999 och 2000, uttryckt som andel av BNP är väsentligt högre än den långsiktiga nivån. Prognosen avseende 2002–2004 utgår från att kapitalvinsterna successivt anpassas till den långsiktiga nivån.

Diagram 5.2 Kapitalvinster

Miljarder kronor

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen har intäkterna reviderats upp åren 2000 till 2002. Kapitalvinsterna inkomståret 2000 blev drygt 7 miljarder kronor högre än i beräkningen till budgetpropositionen. För 2001 beräknas kapitalvinsterna till 89 miljarder kronor, vilket är 3 miljarder kronor högre än i budgetpropositionen. För 2002 och framåt har

kapitalvinsterna anpassats till den långsiktiga relationen till BNP.

Skattereduktioner m.m.

Miljarder kronor

	Utfall 2000	Prognos			
		2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	-17,1	-35,1	-57,4	-54,3	-56,3
Diff. BP2002	0,8	0,3	0,8	1,2	1,0

Under skattereduktioner m.m. redovisas nettot av skattereduktioner och ett antal beloppsmässigt mindre skatter. På intäktsidan redovisas skattetillägg, förseningsavgift och expansionsfondsskatt. Skattereduktioner utgörs i huvudsak av skattereduktion för allmän pensionsavgift, särskild skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare, reducerad fastighetsskatt samt från och med 2002 skattereduktion för fackföreningsavgift.

Nettot av skattereduktioner m.m. visar ett underskott under hela perioden. Underskottet 2000 förklaras till största delen av skattereduktion för allmän pensionsavgift och av skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare. Åren därefter stiger underskottet till följd av den höjda reduktionen för allmän pensionsavgift från 25 till 75 procent av den debiterade avgiften. År 2002 beräknas underskotten även öka till följd av en skattelättnad för pensionärer och skattereduktion för fackföreningsavgifter.

Från och med 2003 ersätts den särskilda skattereduktionen med ett höjt grundavdrag vilket leder till att skattereduktionerna minskar med 4,3 miljarder kronor.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen minskar underskotten något under hela prognosperioden. En högre timlön medför lägre skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare fr.o.m. 2000. Den allmänna pensionsavgiften ökar emellertid till följd av högre lönesumma, vilket ökar skattereduktionen fr.o.m. 2001.

5.2.2 Inkomstskatt företag

Inkomstskatt

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	72,5	54,2	55,0	60,4	64,4
Diff. BP2002	2,5	2,0	0,6	1,9	3,0

År 2001 beräknas intäkterna bli 18,3 miljarder kronor lägre än året innan. Förklaringen är att skatterna 2000 påverkades både av en stark konjunkturuppgång och av en engångsutbetalning från försäkringsbolaget Alecta. Effekten på inkomstskatten av de återförda pensionsmedlen har uppskattats till ca 10 miljarder kronor. Sammantaget beräknas företagets inkomstskatter för 2001 falla tillbaks till 1999 års nivå. I beräkningarna för 2001 har även beaktats (1) att återföringar från skatteutjämningsreserver upphör från och med 2001, (2) att tidigare avsättningar till periodiseringsfonder återförs till beskattning och (3) att taket för avsättningar till periodiseringsfonder höjs från 20 till 25 procent av inkomsten från och med 2001.

År 2002 beräknas företagets inkomstskatt stiga med knappt 1 miljard kronor jämfört med 2001. Den svaga ökningen förklaras av utvecklingen av konjunkturen, vilken påverkar företagets driftsöverskott. Utvecklingen av företagets skatteintäkter beräknas ske i en jämnare takt 2002–2004. Den årliga ökningen av inkomstskatten förväntas i genomsnitt bli omkring 5 miljarder kronor.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen överskred intäkterna prognosen med 2,5 miljarder kronor. Då uppskattningen av effekten av de återförda pensionsmedlen är mycket osäker är det svårt att särskilja effekter av denna från effekter av förändringar i den underliggande vinstnivån. Inte minst för att återföringarna i sin tur har påverkat företagets kostnader på lite längre sikt. Prognosen för 2001 är uppjusterad med 2 miljarder kronor beroende på att företagets bokslut indikerar en något högre vinstnivå än vad som tidigare antogs. Sammantaget med en nu beräknad långsammare återhämtning av konjunkturen medför detta en uppjustering av prognosen för 2002 med endast 0,6 miljarder kronor. Prognoserna för åren 2003

och 2004 är i genomsnitt 2,4 miljarder kronor högre jämfört med budgetpropositionen.

Avkastningsskatt

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	13,0	14,7	13,3	15,1	16,0
Diff. BP2002	-0,2	0,4	-0,3	0,2	0,2

Avkastningsskatten uppgick till 13 miljarder kronor 2000. År 2001 beräknas skatteintäkterna öka med 1,7 miljarder kronor. De högre intäkterna förklaras av det högre värdet på livbolagens tillgångar den 31 december 2000, vilket följde av den positiva utvecklingen på kapitalmarknaden under 2000. Intäktsökningen beror dessutom på en allt högre fonderingsgrad av tjänstepensioner. Mellan 2001 och 2002 beräknas skatteintäkterna minska med 1,4 miljarder kronor, främst beroende på att den genomsnittliga statslåneräntan under 2001 blev 0,38 procentenheter lägre än under föregående år. Nedgången förklaras även av en något svagare utveckling av livbolagens tillgångar. År 2003 beräknas intäkterna öka med 1,8 miljarder kronor. Förändringen beror på den uppjusterade prognosen på den genomsnittliga statslåneräntan, vilken är 0,32 högre än tidigare.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen blev intäkterna 2000 något lägre. Prognosen för 2001 är dock högre. För den reviderade prognosen 2002 svarar en svagare utveckling på aktiemarknaden under den senare delen av 2001 än vad som antogs i budgetpropositionen. Skatteintäkterna för 2003 och 2004 har justerats upp något till följd av att prognosen på den genomsnittliga statslåneräntan 2002 och 2003 nu beräknas bli högre jämfört med tidigare beräkningar.

5.2.3 Socialavgifter och allmän pensionsavgift

Arbetsgivaravgifter, egenavgifter och särskild löneskatt

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning varav	312,8	328,9	337,9	351,0	365,0
Arbetsgivaravgifter	288,3	303,7	312,7	325,6	338,6
Egenavgifter	8,1	8,3	8,6	8,9	9,3
Särskild löneskatt	22,3	22,9	23,6	23,7	24,6
Nedsättningar	-5,9	-6,0	-7,1	-7,3	-7,5
Diff. BP2002	1,9	2,4	-1,3	-1,8	-1,5

Socialavgifter betalas i form av arbetsgivaravgifter på lön och andra ersättningar för utfört arbete, och i form av egenavgifter på inkomster av aktiv näringsverksamhet. Särskild löneskatt tas ut på pensionsutfästelser och på inkomster av passiv näringsverksamhet. Utvecklingen av intäkterna beror framförallt på timlön, sysselsättning och inkomst av näringsverksamhet.

År 2001 ökade intäkterna med 16,1 miljarder kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras till största delen av lönesummans utveckling. Åren fram till och med 2004 beräknas intäkterna öka med i genomsnitt 12 miljarder kronor per år. Utvecklingen följer den antagna förändringen av lönesumman. År 2002 beräknas nedsättningarna öka till 7,1 miljarder kronor. Av ökningen förklaras 0,8 miljarder kronor av den regionala nedsättningen till företag och näringsidkare i stödområde A.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen blev utfallet för skatteintäkterna 1,9 miljarder kronor högre för 2000. Vidare har prognosen för 2001 justerats upp med 2,4 miljarder kronor. Anledningen till justeringen är en starkare tillväxt än förväntat, både avseende lönesumman och avsättningar till pensioner. De följande åren har prognoserna justerats ned något på grund av den nu vikande konjunkturen.

Allmän pensionsavgift

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	63,1	65,8	67,7	69,8	72,4
Diff. BP2002	-0,3	-0,2	-0,6	-0,9	-0,7

Allmän pensionsavgift betalas av fysiska personer och utgår på lön och skattepliktiga transfereringar. Avgiften tas ut på inkomster under taket för pensionsförmåner. Intäktsförändringen över åren följer i stort utvecklingen av lönesumman.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen har intäkterna justerats ned samtliga år. Nedjusteringen förklaras i huvudsak av högre reallöner, vilket innebär att fler löntagare hamnar över den takbegränsade inkomsten.

5.2.4 Egendomsskatter

Förmögenhetsskatt

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	8,2	6,4	5,1	5,2	5,4
Diff. BP2002	0,1	0	0	0	0

Förmögenhetsskatten uppgick 2000 till 8,2 miljarder kronor. År 2001 beräknas intäkterna ha minskat bland annat till följd av att aktieindex på Stockholms fondbörs vid årsskiftet var 17 procent lägre än föregående år. Intäkterna förväntas även minska till följd av att fribeloppet för uttag av förmögenhetsskatt har höjts från 900 000 kronor till 1 000 000 kronor för ensamstående och till 1 500 000 kronor för sambeskattade. Förmögenhetsskatten minskar ytterligare 2002 på grund av att fribeloppen höjs till 1 500 000 kronor för ensamstående och 2 000 000 kronor för sambeskattade par.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen är prognosen för 2001–2004 oförändrad.

Fastighetsskatt

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	23,3	20,3	23,0	23,5	23,8
Diff. BP2002	0,1	0,4	1,1	1,1	1,1

Fastighetsskatt tas ut på småhus, flerfamiljshus, lokaler och industrifastigheter. Prognosen utgår från antaganden om hur priserna och tillväxten i bestånden utvecklas för de olika fastighetskategorierna.

De totala skatteintäkterna minskar med 3 miljarder kronor mellan 2000 och 2001. År 2002 beräknas intäkterna öka med nästan 3 miljarder kronor, främst beroende på prisutvecklingen. Trots en kraftig utveckling av taxeringsvärdena under prognosperioden får detta inte full effekt på skatterna beroende på att fastighetskattesatserna på småhus sänkts från 1,5 till 1,0 procent 2001. Tabell 5.7 redovisar skatteintäkterna för de olika fastighetskategorierna.

Tabell 5.7 Fastighetsskatt fördelad på fastighetstyp

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Småhus	13,2	11,8	13,2	13,3	13,5
Flerfamiljshus	4,5	2,8	3,2	3,4	3,5
Lokaler	3,6	3,9	4,7	4,9	5,0
Industrier	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9

Småhus och bostadsdelen i flerfamiljshus svarar för knappt 80 procent av de totala skatteintäkterna. Intäkterna från lokaler beräknas bidra med 1,8 miljarder kronor per år mellan 1999 och 2004. Intäkterna från industrifastigheter som inte omräknas beräknas öka med 0,2 miljarder kronor under perioden.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen bedöms intäkterna 2002–2004 öka med 1,1 miljarder kronor per år till följd av att prisutvecklingen antas bli högre på bostadsfastigheter.

Stämpelskatt

Miljarder kronor

	Utfall	Utfall	Prognos		
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	4,9	5,4	5,2	5,2	5,3
Diff. BP2002	0	0,4	0,2	0,2	0,2

Stämpelskatt utgår vid förvärv av fast egendom (lagfart) och beviljande av inteckningar. Intäkterna är beroende av omsättningen och prisutvecklingen på fastighetsmarknaden. År 2001 ökade intäkterna med 0,5 miljarder kronor jämfört med 2000. Ökningen förklaras främst av stigande fastighetspriser.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen har stämpelskatten justerats upp till följd av en högre prisnivå på fastigheter.

Arvs- och gåvoskatt

Miljarder kronor

	Utfall	Utfall	Prognos		
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	2,5	2,6	2,7	2,7	2,8
Diff. BP2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Intäkterna från arvs- och gåvoskatten uppgick 2001 till 2,6 miljarder kronor. Prognosen för 2002–2004 visar på en svag tillväxt. Förklaringen ligger i den beräknade utvecklingen av tillgångspriser och förmögenheter.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen är prognosen oförändrad.

5.2.5 Skatt på varor och tjänster

Mervärdesskatt

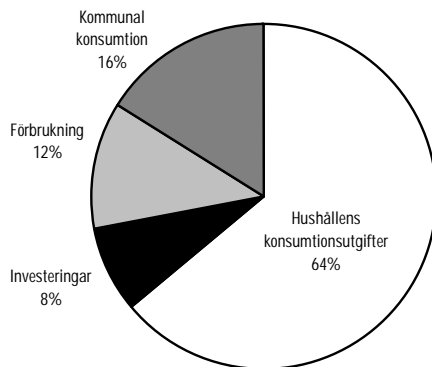
Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	181,6	188,5	197,0	207,1	214,7
Diff. BP2002	-0,1	-1,5	-1,5	-0,7	-2,1

Mervärdesskatten uppgick 2000 till 181,6 miljarder kronor. Under prognosperioden beräknas intäkterna öka med ca 9 miljarder kronor per år. Sammanlagt innebär det att

intäkterna ökar med ca 26 miljarder kronor under perioden 2001–2004.

Diagram 5.3 Mervärdesskatt uppdelad efter användning

Anm: Företagens och kommunsektorns investeringar är sammanslagna i diagrammet.

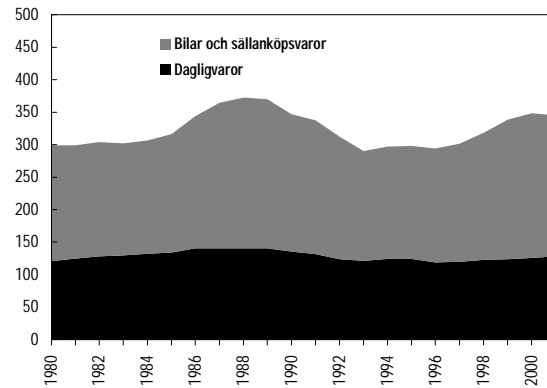
Mervärdesskatt redovisas som ett netto av inkomster och utgifter. Inkomsterna består till största delen av debiterad mervärdesskatt för företag, för vilka den utgående mervärdesskatten överstiger den ingående. Utgifterna består främst av debiterad mervärdesskatt att återbetala till företag där den ingående mervärdesskatten överstiger den utgående. Det senare är aktuellt till exempel vid export, eftersom svensk mervärdesskatt inte tas ut vid försäljning av varor till utlandet. Mervärdesskatten påverkas främst av hushållens konsumtionsutgifter, men även av investeringar och förbrukning i de företag som har undantag från skatteplikt samt av kommunsektorns förbrukning och investeringar. Diagram 5.3 illustrerar fördelningen av mervärdesskatten 2001 uppdelad efter användning.

Andelen för hushållens konsumtionsutgifter har minskat från 65 till 64 procent jämfört med 2000, medan motsvarande ökning har skett för kommunal konsumtion. Förbrukning och investeringar i företag undantagna från skatteplikt är oförändrade.

Fördelningen av konsumtionen på olika varugrupper har stor betydelse för hur intäkterna utvecklas. En större andel konsumtion av högbeskattade varor ökar intäkterna från mervärdesskatten även om de totala konsumtionsutgifterna är konstanta. I diagram 5.4 visas hushållens konsumtionsutgifter för dagligvaror samt bilar och sällanköpsvaror 1980–2001 i fasta priser.

Diagram 5.4 Hushållens konsumtionsutgifter för bilar och sällanköpsvaror samt för dagligvaror 1980-2001

Miljarder kronor

I diagrammet framgår tydligt att konsumtionen av dagligvaror är relativt jämn under hela perioden medan konsumtionen av bilar och sällanköpsvaror varierar med konjunkturen. Dagligvaror mervärdesbeskattas med 12 procent medan bilar och sällanköpsvaror mervärdesbeskattas med 25 procent. Intäkterna från mervärdesskatten har därför en tendens att variera kraftigare med konjunkturella svängningar i ekonomin än vad de underliggande konsumtionsutgifterna gör.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen beräknas den periodiserade mervärdesskatten för 2001 bli 1,5 miljarder kronor lägre. Huvuddelen av detta belopp är utfall medan den del som fastställs vid inkomsttaxeringen fortfarande är en prognos. Det lägre utfallet förklaras främst av att hushållens konsumtionsutgifter fjärde kvartalet varit lägre än väntat. Speciellt märkbart blir det då det är konsumtionen av högbeskattade varor som avvikit mest från vad som antogs i beräkningen till budgetpropositionen. För kommande år beräknas intäkterna bli i genomsnitt 1,4 miljarder kronor lägre än i beräkningen till budgetpropositionen. Detta är en direkt följd av nivåjusteringen för 2001. Utvecklingstakten är i stort oförändrad.

Tobaksskatt

Miljarder kronor

	Utfall	Utfall	Prognos		
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	7,7	8,1	8,2	8,4	8,3
Diff. BP2002	0,0	0,2	0,2	0,3	0,3

Intäkterna från tobaksskatten uppgick till 8,1 miljarder kronor 2001. För de första två prognosåren antas en svagt uppåtående trend som bryts 2004 p.g.a. att införselkvoterna för tobak antas utökas enligt gällande rådsdirektiv. Senast den 1 januari 2004 skall Sverige införa samma införselregler som gäller för övriga EU-länder. Idag är den tillåtna mängden en privatperson får föra in i landet utan att betala svensk punktskatt: 400 st. cigaretter *eller* 200 st. cigariller *eller* 100 st. cigarrer *eller* 550 gram röktoak. Den 1 januari 2004 utökas detta till: 800 cigaretter *och* 400 cigariller *och* 200 cigarrer *samt* 1000 gram röktoak.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen blev utfallet för intäkterna 0,2 miljarder kronor högre beroende på en ökning av tobakskonsumtionen 2001. Ökningen av tobakskonsumtionen påverkar i sin tur intäkterna under prognosåren vilka revideras upp med mellan 0,2 och 0,3 miljarder kronor.

Alkoholskatt

Miljarder kronor

	Utfall	Utfall	Prognos		
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	10,8	11,0	9,8	8,9	8,1
Diff. BP2002	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1

Under alkoholskatt redovisas skatt på etylalkohol, skatt på vin, skatt på andra jästa drycker än vin och öl, skatt på mellanklassprodukter samt skatt på öl. Alkoholskatten uppgick 2001 till 11,0 miljarder kronor. Under prognosperioden beräknas en årlig minskning av intäkterna med i genomsnitt 1,0 miljarder kronor. Detta till följd av en upptrappning av införselkvoterna för alkohol, dvs. en upptrappning av den mängd alkohol en privatperson får föra in i landet utan att betala svensk punktskatt.

Senast den 1 januari 2004 gäller för alkohol liksom för tobak, att Sverige skall tillämpa samma införselregler som gäller för övriga EU-länder. Enligt gällande rådsdirektiv skall införselkvoterna trappas upp successivt för att den 1 januari 2004 överensstämmer med dem som gäller för övriga EU-länder. Den aktuella beräkningen tar hänsyn till detta och utgår från den upptrappning av införselkvoterna som redovisas i tabell 5.8.

Tabell 5.8 Införselkvotupptrappning 2002–2004

Liter	2002			2003			2004		
Sprit		2		5		10			
Starkvin		6		6		20			
Vin		26		52		90			
Öl		32		64		110			

Anm: Av 90 liter vin som får föras in 2004 får max 60 liter vara mousserande.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen har intäkterna reviderats upp med 0,2 miljarder kronor för 2001 beroende på att konsumtionen av alkohol blev högre än beräknat andra halvåret. För efterföljande år revideras prognosen upp med 0,1 miljarder kronor som en följd av det högre utfallet.

Skatt på energi

Miljarder kronor

	Utfall	Utfall	Prognos		
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	50,4	53,6	56,8	56,5	56,8
Diff. BP2002	0,0	-1,7	-0,9	-1,0	-0,9

För 2002–2004 beräknas intäkterna från skatt på energi vara i stort sett oförändrade.

Skillnaden i nivå mellan utfallet för 2001 och prognosåren förklaras av en rad skatteomläggningar. Den 1 januari 2002 höjdes koldioxidskatten med 15 procent. Höjningen har utformats så att skattebelastningen för tillverkningsindustrin samt jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna skall vara oförändrad jämfört med föregående år. För drivmedel sänktes energiskattesatsen så att det sammanlagda skatteuttaget för drivmedel skall förbli oförändrat. För bränslen som används för uppvärmning har däremot inte energiskatten justerats för att motverka höjningen av

koldioxidskatten. Vid samma tidpunkt höjdes också energiskatten på el med 1,2 öre per kWh. Sammantaget höjde dessa skattejusteringar intäkterna med 1,8 miljarder kronor per år. Till detta skall läggas den årliga indexuppräknningen av energiskattesatserna.

Detta motverkas av två åtgärder som aviserades i budgetpropositionen för 2002 – dels en skattesänkning på alkylatbensin med 1,50 kr per liter, dels en skattestrategi för biodrivmedel. Det sammanlagda intäktsbortfallet blir 1,0 miljarder kronor per år från och med 2003. Skattestrategin för biodrivmedel består av dels en generell befrielse från koldioxidskatt för s.k. koldioxidneutrala drivmedel, dels befrielse från energi- och koldioxidskatt för pilotprojektdispenser i enskilda fall. Den generella befrielsen från koldioxidskatt svarar för större delen av intäktsbortfallet. I regeringens proposition 2001/02:143: *Samverkan för en trygg, effektiv och miljövänlig energiförsörjning* har vissa skatteåtgärder aviserats. Regeringen avser att återkomma till dessa i budgetpropositionen för 2003.

Fördelningen av intäkterna på de olika inkomstslagen framgår av tabell 5.9. Det energislag som dominerar i grupperna övrigt är oljeprodukter. Tabellen illustrerar även effekten av den offentlig-finansiellt neutrala omläggning riksdagen beslutat om där koldioxidskatten ges ökad tyngd i förhållande till energiskatten.

Tabell 5.9 Skatt på energi

Miljarder kronor

	2000	2001	2002	2003	2004
Energiskatt	38,3	36,5	38,8	39,3	39,5
varav					
Elektrisk kraft	11,3	12,6	13,9	14,1	14,4
Bensin	19,3	17,4	17,8	17,9	17,7
Övrigt	7,7	6,4	7,0	7,3	7,4
Koldioxidskatt	12,0	17,0	18,0	17,0	17,2
varav					
Bensin	4,6	6,6	6,7	5,9	5,8
Övrigt	7,4	10,4	11,3	11,2	11,3
Svavelskatt	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Från och med 2001 ökar koldioxidskattens andel av de totala intäkterna av skatten på energi från 25 procent till mellan 30 och 32 procent. Energiskatten, som nästan uteslutande svarar för de resterande skatteintäkterna, minskar från 75 procent till mellan 68 och 70 procent av de totala intäkterna. Svavelskatten bidrar endast med 2 promille av de totala intäkterna.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen blev utfallet 1,7 miljarder kronor lägre för 2001. 0,5 miljarder kronor kan förklaras av att intäkterna från energiskatten på elektrisk kraft blev lägre än vad som antogs i budgetpropositionen. Den resterande delen av avvikelserna härrör i huvudsak från energi- och koldioxidskatten på oljeprodukter. De lägre intäkterna förklaras delvis av en högre medeltemperatur i riket än vad som antogs i budgetpropositionen. Detta påverkar främst behovet av uppvärmning i bostäder och lokaler med minskad energiförbrukning som följd. De lägre intäkterna förklaras även av en något lägre förbrukning av oljeprodukter än väntat beroende på oljepriset. Oljepriset i dollar var visserligen lägre jämfört med vad som antogs i budgetpropositionen men p.g.a. en svag utveckling av kronkursen förblev oljepriset högt året ut. Prognosen för kommande år är nedreviderad med i genomsnitt 0,9 miljarder kronor.

Skatt på vägtrafik

Miljarder kronor

	Utfall 2000	Utfall 2001	Prognos 2002	2003	2004
Aktuell beräkning	7,0	7,7	7,8	7,9	8,1
Diff. BP2002	0,0	-0,1	0,0	0,1	0,2

Under skatt på vägtrafik redovisas fordonsskatt och vägavgifter. Fordonsskatt utgår på personbilar, bussar, lastbilar, motorcyklar, traktorer, tunga terrängvagnar, motorredskap och släpvagnar. Skatten beräknas efter fordonets skattevikt. Som ett led i hävdandet av det svenska jordbrukets konkurrenskraft togs fordonsskatten på jordbrukstraktorer bort den 1 januari 2002. Vägavgift utgår på trafik med lastbilar och lastbils ekipage som har totalvikt på minst 12 ton. För svenskregistrerade lastbilar gäller vägavgift på hela vägnätet samt att fordonsskatten reduceras för berörda lastbilar. För utländska fordon betalas vägavgift för färd på motorvägar samt på vissa europavägar som inte är motorvägar.

Nivåskillnaden mellan 2000 och 2001 på 0,7 miljarder kronor förklaras av två faktorer. Från 2001 redovisas vägavgifterna under skatt på vägtrafik, vilket ökar intäkterna med 0,6–0,7 miljarder kronor årligen. Den resterande

ökningen beror i huvudsak på att den lägre skattesats som gällt för dieseldrivna personbilar av 1993 års modell och äldre tagits bort. Från och med den 1 januari 2001 gäller samma skattesats för dieseldrivna personbilar oberoende av årsmodell.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen blev utfallet 0,1 miljarder kronor lägre för 2001 beroende på en något lägre tillväxt i fordonsparken än vad som då antogs. Prognosen för 2002–2004 är dock uppreviderad med i genomsnitt 0,1 miljarder kronor jämfört med budgetpropositionen.

Övriga skatter på varor och tjänster

Miljarder kronor

	Utfall	Utfall	Prognos		
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	8,2	8,0	8,1	8,4	8,2
Diff. BP2002	-0,1	-0,5	-0,6	-0,6	-0,5

Under övriga skatter på varor och tjänster redovisas tullmedel, jordbrukstullar och sockeravgifter, övriga skatter på import, försäljnings-skatt på motorfordon, skatt på elektrisk kraft från kärnkraftverk, särskild skatt mot försurning, avfallsskatt, skatt på bekämpnings- och gödselmedel, Systembolaget AB:s inlevererade överskott, skatt på annonser och reklam, skatt på spel samt övriga skatter på varor och tjänster. Den största enskilda inkomsttiteln är *Tullmedel*, vilken står för närmare hälften av inkomsterna i gruppen.

Från och med den 1 januari i år höjs avfallsskatten med 15 procent. Sammantaget med tekniska justeringar i avfallsskattelagen ökar detta intäkterna med 0,1 miljarder kronor per år.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen har prognosen för tullmedel sänkts med mellan 0,2 och 0,4 miljarder kronor på grund av en lägre prognoserad varuimport. Tillsammans med justeringar av intäkterna från de övriga skatterna gör det att prognosen revideras ned med mellan 0,5 och 0,6 miljarder kronor 2001–2004.

5.2.6 Restförda skatter m.m.

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2000	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	-2,5	-6,5	-6,9	-8,0	-8,9
Diff. BP2002	2,8	1,8	2,7	1,2	0

Under restförda skatter m.m. redovisas ändringar av skatter som gjorts efter taxeringen, restförda skatter samt vissa nedsättningar av skatter. Skatterna kan även ändras efter inkomståret genom omprövningar. I redovisningen hänförs dessa skatter inte till ett specifikt inkomstår utan till det år då beslutet fattas.

De debiterade skatterna kommer aldrig i sin helhet in till staten utan en viss del restförs hos kronofogdemyndigheten. En del av detta belopp kan kronofogdemyndigheten driva in medan resterande belopp så småningom skrivs av. En redovisning av de periodiserade skatterna utan hänsyn tagen till omprövningar, nedsättningar och restföringar innebär i regel en överskattning av de totala skatterna.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen förklaras de stora avvikelserna dels av att restförda skatter har justerats ned, dels av att omprövningar har justerats upp.

5.3 Offentliga sektorns inkomster enligt nationalräkenskaperna

Skatteinkomsterna svarar för nästan 90 procent av den offentliga sektorns totala inkomster. De skatter som ingår i den offentliga sektorns inkomster enligt nationalräkenskaperna (NR) skiljer sig från de periodiserade skatterna i flera avseenden, vilket framgår av tabell 5.10.

Mervärdesskatt som betalas av kommuner samt skatter som tillhör EU ingår inte som en del av NR-skatterna. De delar av avgiften till EU-budgeten som avser tullar samt den momsbaseade delen av avgiften är definitionsmässigt inte nationella skatter utan skatter som tillhör Europeiska unionen. Ytterligare en skillnad är att även en del andra avgifter enligt NR redovisas som skatter. Bland dessa kan nämnas insättningsgarantin, avgifter till kärnbränslefonden och inlevererat överskott från AB Svenska Spel. Resterande skillnad utgörs av

periodiseringseffekter, som uppkommer när debiteringen av skatten sker efter det inkomstår skatten avser.

Mellan 2001 och 2004 ökar de periodiserade skatterna med 114 miljarder kronor medan skatterna enligt NR ökar med 71 miljarder kronor. Av tabell 5.10 framgår att skillnaden till största delen förklaras av periodiserings-effekterna 2001, vilka i sin tur förklaras dels av bolagsskatter, dels av hushållsskatter på kapitalvinster, avseende inkomståret 2000.

Tabell 5.10 Periodiserade skatter och skatter enligt NR

Miljarder kronor och procent

	Utfall 2000	Prognos			
		2001	2002	2003	2004
Periodiserade skatter	1155	1153	1167	1224	1268
- Kommunmoms	28	30	31	32	33
- EU-skatter	13	14	8	9	6
+ Övriga NR-skatter	-3	8	6	6	6
+ Periodiseringseffekter	-23	42	6	-5	-3
= Summa NR-skatter	1088	1160	1139	1184	1231
Skattekvot	52,5	54,2	51,1	50,6	50,2

I tabell 5.11 redovisas den offentliga sektorns skatteinkomster fördelat på sektorer samt övriga inkomster.

Tabell 5.11 Offentliga sektorns inkomster

Miljarder kronor

	2000	2001	2002	2003	2004
Staten	623	666	619	646	670
Pensionssystemet	127	134	138	143	149
Kommunerna	338	360	382	395	412
S:a NR-skatter	1088	1160	1139	1184	1231
Övriga inkomster	137	124	126	134	139
S:a NR-inkomster	1225	1284	1265	1318	1370
Diff. BP2002					
Skatter	0	16	6	1	-3
Övriga inkomster	-1	-5	-7	-7	-10

I absoluta tal beräknas kommunsektorns skatter öka med 53 miljarder kronor under prognosperioden. Ökningen för pensionssystemet och staten beräknas uppgå till 15 respektive 3 miljarder kronor under motsvarande period. Den svaga utvecklingen för staten beror till stor del på de skatteändringar som trädde ikraft 2002. Om effekten av pensionsomläggningen 2003 exkluderas ökar kommunskatterna med sammanlagt 40 miljarder kronor. Både kommunsektorns och pensionssystemets inkomster följer i stort sett löneutvecklingen. Övriga inkomster ökar med 16 miljarder kronor under perioden.

5.4 Statsbudgetens inkomster – kassamässig redovisning

Statsbudgetens inkomster, utgörs av skatter och övriga inkomster. De senare består främst av inkomster av statlig verksamhet, försäljning av statlig egendom samt bidrag från EU. Inkomsterna på statsbudgeten redovisas huvudsakligen kassamässigt.

5.4.1 Skatter

Övergången från periodiserad till kassamässig redovisning

I avsnitt 5.2 redovisas skatterna periodiserat. Det innebär att de är beräknade utifrån gällande skatteregler och de inkomster den skattskyldige har ett visst inkomstår. De periodiserade skatterna avser hela den offentliga sektorn. Statsbudgeten omfattar enbart statens skatteinkomster. Statsbudgetens inkomster redovisas huvudsakligen kassamässigt, vilket innebär att det är de skatter och avgifter som under budgetåret betalas in till staten som redovisas. Skillnaden mellan de periodiserade skatterna (intäkter) och de kassamässiga skatterna (inkomster) förklaras i huvudsak av förskjutningar i den månatliga uppbörden och av att vissa skatter betalas in som preliminära skatter med slutreglering ett till två år senare.

För enskilda inkomsttitlar finns ytterligare skillnader genom att de titlar vars skatter redovisas över skattekontot inte redovisar inbetalda skatter utan deklarerade/debiterade skatter. För t.ex. juridiska personers inkomstskatt innebär detta att underuttaget av slutlig skatt avseende inkomståret 2000 (kvarstående skatt) redovisas som inkomst budgetåret 2001 trots att betalningen sker 2002. Om betalningen avviker från de deklarerade beloppen redovisas denna skillnad under *Betalningsdifferenser, skattekonto*. Betalningsdifferensen kan således redovisa antingen ett positivt eller ett negativt belopp. Juridiska personers underuttag av slutlig skatt påverkar betalningsdifferensen negativt 2001. År 2002, när betalningen sker, visar differensen däremot ett positivt saldo.

För de skatter som ingår i den samordnade uppbörden och som omförs från titlarna fysiska och juridiska personers inkomstskatt kan

skillnaden bli än större. Den fastighets- och förmögenhetsskatt som redovisas i statsbudgeten avser den periodiserade skatten två år tillbaka i tiden. Detta innebär att fastighets-skatten som avser 2001 redovisas mot inkomst-titeln fastighetsskatt i statsbudgeten först 2003.

Redovisningsordningen innebär att vissa titlar redovisar ett mellanting mellan intäkt och inkomst medan andra endast redovisar inkomster. Statsbudgetens totala skatter blir däremot alltid kassamässigt redovisade eftersom även betalningsdifferenser ingår.

Utöver uppbördsförskjutningar förklaras skillnaden mellan statens periodiserade skatter och statsbudgetens skatter av förskjutningar i utbetalningar till kommunsektorn och pensions-systemet. Statens utbetalningar av kommunal-skatt avseende inkomståret 2002 baseras på de uppräkningsfaktorer som regeringen fastställde i september året före budgetåret. Om det kommunala skatteunderlaget utvecklas snabbare än prognosen innebär detta att de högre kommunalskatterna tillfaller staten 2002 medan kommunerna får del av denna ökning som en slutreglering först två år senare. I regel är slutregleringen positiv för kommunsektorn. Även gentemot pensionssystemet förekommer slutregleringar. Redovisningen av enskilda inkomstitlar framgår av tabell 5.13.

1000 Skatter m.m.

De skatter som i statsbudgeten redovisas under inkomsttypen *Skatter m.m.* skiljer sig från de periodiserade skatterna för staten. Som framgår av tabell 5.12 förklaras skillnaden av den kommunala utjämningsavgiften, betalnings-förskjutningar samt det föreslagna tillfälliga sysselsättningsstödet till kommunsektorn. Den kommunala utjämningsavgiften, som enbart är en inomkommunal avgift, bruttoredovisas i statsbudgeten, vilket innebär att inkomsterna redovisas på statsbudgetens inkomstsida medan utgifterna redovisas på statsbudgetens utgifts-sida.

Under prognosperioden beräknas stats-budgetens skatteinkomster öka med 14 miljarder kronor. År 2002 minskar emellertid inkomsterna med 36 miljarder kronor. Den kraftiga förs-ämringen har till största delen sin förklaring i bolagens inkomstskatt och hushållens skatt på kapitalvinster 2000. Huvuddelen av dessa skatter

påverkar statsbudgetens inkomster 2001. I och med att dessa skatter faller i storleksordningen 30 miljarder kronor mellan 2000 och 2001, påverkas statsbudgeten med motsvarande inkomstminskning 2002. De följande åren ökar skatterna med 18 respektive 32 miljarder kronor.

Tabell 5.12 Statsbudgetens skatter

Miljarder kronor

	2000	2001	2002	2003	2004
Periodiserade skatter	1155	1153	1167	1224	1268
- Kommunsektorn	336	358	374	395	412
- Pensionssystemet	147	153	158	163	170
= Periodiserade skatter, staten	672	641	635	665	686
+ Utjämningsavgift	19	21	24	21	21
+ Betalningsförskjutn.	-18	22	-8	-19	-8
- Sysselsättningsstöd			2	1	
= Statsbudgetens skatter	673	685	648	667	698
Diff. BP2002	2	2	0	-1	-1

Jämfört med beräkningen till budget-propositionen för 2002 är förändringarna små och uppgår till mellan -1 och 2 miljarder kronor.

Tabell 5.13 Statsbudgetens inkomster 2001–2004

Miljarder kronor

Budgetår		Utfall 2001	Prognos		
			2002	2003	2004
1000	Skatter m.m.	684,6	648,5	666,8	698,5
1100	Skatt på inkomst	134,9	65,1	70,7	84,2
varav	1111 Fysiska personers inkomstskatt	33,2	-14,6	-10,2	-0,5
	1121 Juridiska personers inkomstskatt	94,1	74,0	75,5	79,7
	Övriga inkomstskatter	7,6	5,7	5,3	5,0
1200	Socialavgifter och allmän pensionsavgift	238,8	246,0	255,1	265,0
1300	Skatt på egendom	39,9	39,3	34,6	36,1
varav	1310 Skatt på fast egendom	23,3	23,3	20,3	23,0
	1320 Förmögenhetsskatt	8,6	8,2	6,4	5,1
	1330 Arvs- och gåvoskatt	2,6	2,7	2,7	2,8
	1341 Stämpelskatt	5,4	5,2	5,3	5,3
1400	Skatt på varor och tjänster	271,5	284,4	295,9	303,7
varav	1411 Mervärdesskatt	184,8	195,7	205,6	213,5
	1424 Tobaksskatt	8,0	8,1	8,4	8,3
	1425 Alkoholskatt	11,0	9,7	8,9	8,2
	1428 Energiskatt	51,9	55,0	56,6	57,0
	1460 Skatt på vägtrafik	7,7	7,7	7,9	8,1
	1470 Skatt på import	3,6	3,6	3,9	4,0
	Övriga skatter på varor och tjänster	4,4	4,5	4,6	4,6
1500	Utjämningsavgift	20,9	23,8	20,9	20,9
1600	Betalningsdifferenser	-19,7	-3,0	-5,9	-6,6
1700	Nedsättningar	-1,6	-7,2	-4,5	-4,8
2000	Inkomster av statens verksamhet	50,8	48,8	28,2	28,6
varav	2411 Inkomster av statens aktier	5,0	4,1	4,1	4,8
3000	Inkomster av försäld egendom	0,2	15,0	15,0	15,0
varav	3312 Övriga inkomster av försäld egendom	0,2	15,0	15,0	15,0
4000	Återbetalning av lån	2,6	2,7	2,4	2,2
5000	Kalkylmässiga inkomster	8,4	8,4	7,3	7,3
6000	Bidrag m.m. från EU	8,5	11,2	11,7	11,0
Statsbudgetens totala inkomster		755,1	734,5	731,4	762,6

5.4.2 Övriga inkomster

Mellan 2001 och 2004 uppskattas övriga inkomster minska med ca 5 miljarder kronor. Försäljningsinkomsterna beräknas öka med 15 miljarder kronor mellan 2001 och 2002. Detta motverkas av att Riksbankens extrautdelning på 20 miljarder kronor 2001 och 2002 därefter upphör. Exklusive dessa extraordinära inkomster är nivån i stort sett konstant över tiden.

2000 Inkomster av statens verksamhet

Miljarder kronor

	Utfall 2001	Prognos		
		2002	2003	2004
Aktuell beräkning	50,8	48,8	28,2	28,6
Diff. BP2002	0,9	0,8	0,3	0,2

Under denna inkomsttyp redovisas *Riksbankens inlevererade överskott, Inlevererat överskott från AB Svenska Spel, Inkomster från statens aktier, Ränteinkomster* samt *Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor*.

År 2001 uppgick inkomsterna till 50,8 miljarder kronor. Detta historiskt sett höga utfall förklaras av Riksbankens extrautdelning på 20 miljarder kronor till följd av bankens överkapitalisering. En extrautdelning sker även 2002 med 20 miljarder kronor vilket innebär att inkomsterna för denna inkomsttyp sammantaget beräknas uppgå till 48,8 miljarder kronor. För 2003 och 2004 beräknas inga extraordinära inkomster varför inkomster av statlig verksamhet stabiliseras runt 28 miljarder kronor.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen ökar inkomsterna 2002 med 0,9 miljarder kronor. Upprevideringen förklaras till största delen av att inkomstitlarna *Räntor på skattekonto m.m.* och *Räntor på studielån* ökar.

3000 Inkomster av försäld egendom

Miljarder kronor

	Utfall 2001	Prognos		
		2002	2003	2004
Aktuell beräkning	0,2	15,0	15,0	15,0
Diff. BP2002	0,1	0,0	0,0	0,0

Under denna inkomsttyp redovisas försäljning av olika typer av statlig egendom. Försäljning av statligt ägda bolag utgör vanligtvis den största delen.

Under perioden 2002–2004 budgeteras totalt 45 miljarder kronor i försäljningsinkomster vilket motsvarar 15 miljarder kronor per år. Försäljningsbeloppen och tidpunkterna är behäftade med stor osäkerhet.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen är prognosen oförändrad.

4000 Återbetalning av lån

Miljarder kronor

	Utfall 2001	Prognos		
		2002	2003	2004
Aktuell beräkning	2,6	2,7	2,4	2,2
Diff. BP2002	0,0	0,3	0,1	0,0

Under denna inkomsttyp redovisas bl.a. återbetalningar av studiemedel (lån upptagna före 1989) och återbetalningar av övriga lån såsom lokaliseringlån och lån avseende såddfinansiering.

År 2001 uppgick inkomsterna till 2,6 miljarder kronor varav återbetalningar av studiemedel utgjorde den största delen. Under perioden 2002–2004 beräknas inkomsterna bli i stort sett oförändrade mellan åren.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen sker en liten höjning 2002 avseende inkomstitlarna *Återbetalning av studiemedel* samt *Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor*.

5000 Kalkylmässiga inkomster

Miljarder kronor

	Utfall 2001	Prognos		
		2002	2003	2004
Aktuell beräkning	8,4	8,4	7,3	7,3
Diff. BP2002	-0,2	0,2	-1,1	-1,1

Under denna inkomsttyp redovisas vissa avskrivningar och amorteringar samt statliga pensionsavgifter. Statliga pensionsavgifter utgör merparten av inkomsterna.

År 2001 uppgick inkomsterna till 8,4 miljarder kronor. År 2003 och framåt beräknas inkomsterna vara 1,1 miljarder kronor lägre. Detta beror

på att ett nytt statligt pensionsavtal tecknats, med giltighet fr.o.m. 2003. Det nya avtalet innebär bl.a. att pensionen övergår till att vara avgiftsbestämd från att tidigare ha varit förmånsbestämd.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen är prognosen för 2003 och 2004 nedreviderad med 1,1 miljarder kronor beroende på det nya statliga pensionsavtalet.

6000 Bidrag m.m. från EU

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos		
	2001	2002	2003	2004
Aktuell beräkning	8,5	11,2	11,7	11,0
Diff. BP2002	-0,9	0,1	0,7	0,1

Under denna inkomsttyp redovisas bidrag från olika EG-fonder. De största enskilda bidragen avser arealbidrag och bidrag från EG:s socialfond.

Nivåhöjningen mellan 2001 och 2002 förklaras av ökade inkomster under titlarna Bidrag från EG:s regionalfond, Bidrag från EG:s jordbruksfonds garantisektion och Bidrag från EG:s jordbruksfond.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen är prognosen för 2002–2004 uppreviderad med i genomsnitt 0,3 miljarder kronor.

5.5 Kommunskatter

Kommunernas skatteinkomster är framför allt beroende av lönesummans utveckling, dvs. sysselsättning och timlön. Även utvecklingen av skattepliktiga transfereringar är viktig. Av skatteunderlaget 2001 utgörs 68 procent av löner, 20 procent av pensioner och 7 procent av transfereringar exklusive pensioner medan inkomst av näringsverksamhet endast utgör 2 procent. Nivån på skatterna är även beroende av den kommunala utdebiteringen. Medelutdebiteringen 2002 är 20,47 procent för kommunerna och 10,05 procent för landstingen, dvs. totalt 30,52 procent. Jämfört med 2001 är det en minskning med 0,01 procentenheter.

Kommunskatterna kan redovisas enligt tre olika redovisningsprinciper – periodiserat av-

seende inkomståret, enligt nationalräkenskaperna (NR) och kassamässigt avseende budgetåret (utbetalt). Den kassamässiga skatten utgörs dels av ett förskott avseende inkomståret, dels av en slutavräkning som avser inkomståret två år tidigare. Slutregleringar påverkar prognosen avseende de kassamässiga skatterna t.o.m. 2004. Även NR-skatterna påverkas av slutregleringarna, men endast med ett års eftersläpning, vilket innebär att NR-skatterna överensstämmer med den periodiserade skatten fr.o.m. 2003. I tabell 5.14 redovisas den beräknade utvecklingen av kommunernas och landstingens skatteunderlag 2000–2004.

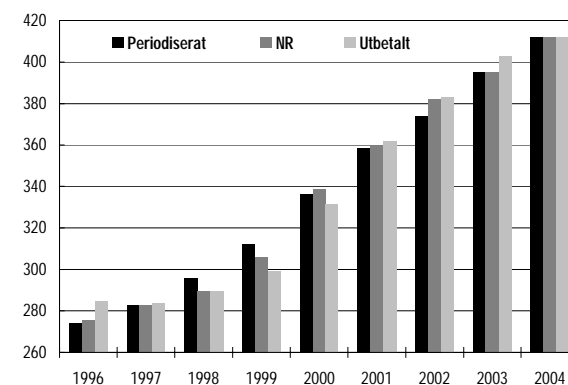
Tabell 5.14 Utvecklingen av skatteunderlaget 2000–2004

	Procent				
	2000	2001	2002	2003	2004
Procent					
Aktuell beräkning	7,47	6,07	4,42	6,05	4,26
BP2002	7,06	5,54	5,01	6,53	4,18
VP2001	7,00	5,27	3,96	8,03	3,98
Akkumulerat					
Aktuell beräkning	7,5	14,0	19,0	26,2	31,6
BP2002	7,1	13,0	18,7	26,4	31,7
VP2001	7,0	12,6	17,1	26,5	31,5

Utvecklingen av skatterna under prognosperioden framgår av diagram 5.5. Mellan 1998 och 2004 beräknas de periodiserade skatterna öka med 116 miljarder kronor, vilket är betydligt mindre än ökningen av NR-skatterna och de utbetalda skatterna, vilka ökar med 123 respektive 122 miljarder kronor.

Diagram 5.5 Kommun- och landstingsskatter

Miljarder kronor

Att ökningen är betydligt större i de senare fallen beror på slutregleringar av kommunalskatt avseende tidigare år. Den periodiserade skatten påverkas av högre grundavdrag och den begränsade avdragsrätten för allmän pensionsavgift (se tabell 5.5). Det högre grundavdraget

minskar kommunskatterna med 2 miljarder kronor både 2001 och 2002 samt med 4 miljarder kronor 2003, medan den begränsade avdragsrätten ökar skatterna med 5 miljarder kronor per år. De ökade intäkterna medför dock ingen inkomstförstärkning för kommuner och landsting, eftersom en motsvarande nivå-sänkning görs av de generella statsbidragen.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen för 2002 har skatteunderlaget för 2001 reviderats upp med 1,3 procentenheter. Större delen av upprevideringen förklaras av en ökad lönesumma. Upprevideringen medför även att kommunerna får en stor slutreglering 2002. Motsvarande upprevidering för 2001 uppgår till 0,4 procentenheter.

5.6 Skattekvoten

Skattekvoten visar förhållandet mellan det totala skatteuttaget och BNP. Det finns flera olika definitioner av skattekvoten och i regel är de internationellt bestämda. Den vanligaste definitionen av skattekvoten baseras på skatter redovisade enligt NR. Denna skattekvot är dock inte strikt periodiserad, eftersom skillnaden mellan slutlig skatt och preliminär skatt redovisas påföljande år. Skattekvoten är således beroende av hur stor andel av den slutliga skatten som den skattskyldige betalar i preliminär skatt, vilket inte är fallet med den skattekvot som beräknas utifrån en fullständig periodisering av skatterna. En skatteändring för ett visst år påverkar den periodiserade skattekvoten för samma år medan detta inte behöver vara fallet vid beräkningen av NR:s skattekvot.

Internationella jämförelser av skattekvoter är svåra att göra, eftersom olika länders skattelagstiftningar behandlar inkomster och avdrag på skilda sätt. Ett land som t.ex. ger stöd till barnfamiljer via en transferering får en högre skattekvot, särskilt om transfereringen är skattepliktig, jämfört med det land som i stället ger stödet som ett avdrag eller skattereduktion. Transfereringar till hushåll behandlas skattemässigt mycket olika bland OECD-länderna. I vissa länder är huvuddelen av transfereringarna skattepliktiga medan det motsatta förhållandet gäller i andra länder. Sverige tillhör den grupp av länder inom OECD som har en hög andel

skattepliktiga transfereringar. Ett alternativ vid internationella jämförelser är därför att exkludera skatter på offentliga transfereringar vid beräkning av skattekvoten. Även om det går att beakta en del av olikheterna i skatte- och transfereringssystemen blir jämförelser mellan olika länder haltande eftersom skattekvoten inte tar hänsyn till hur de olika ländernas trygghetssystem finansieras. Exempelvis har vissa länder relativt stora inslag av obligatoriska avtalsförsäkringar – som för den enskilde individen har en skattelikhande karaktär – medan andra länder finansierar samma typ av försäkringar via skattemedel. Vid en jämförelse av skattekvoter, i syfte att ge en mer rättvisande ekonomisk innebörd, bör så långt som möjligt korrigeras för detta. Sådana korrigeringar är emellertid mycket svåra att göra.

En jämförelse av den okorrigerade skattekvoten över tiden ger dock en indikation på hur skattenivån i olika länder utvecklas. I tabell 5.15 redovisas skattekvoten 1999 samt förändringen av skattekvoten mellan 1990 och 1999 för ett antal OECD-länder. Länderna är indelade i olika grupper beroende på vilken inverkan de skattepliktiga transfereringarna har på skattekvoten. I den första gruppen förklarar skatt på transfereringar högst 0,5 procentenheter av skattekvoten medan den i tredje gruppen förklarar mellan 4 och 6 procentenheter.

Av tabellen framgår att skattekvoten under perioden minskat i fem länder medan den i flertalet länder ökat med mellan två och fem procentenheter. OECD:s redovisning av skattekvoten skiljer sig något från den som Nationalräkenskaperna tillämpar.

5.15 Skattekvoten 1999, förändring av skattekvoten 1990–1999 samt skattepliktiga transfereringars inverkan på skattekvoten för ett urval av OECD-länder

Procent av BNP

Ländergruppering efter transfereringars inverkan på skattekvoten i procentenheter	Redovisad skattekvot	varav skatt på transfereringar	Förändring 1990–1999
0,0–0,5 procentenheter			
Storbritannien	36,3	0,4	0,4
Irland	32,3	0,3	-1,2
Australien	30,6	0,3	1,2
Förenta staterna	28,9	0,4	2,2
Japan	26,2	0,2	-4,5
Korea	23,6	0,0	4,5
0,5–3,0 procentenheter			
Belgien	45,7	1,8	2,6
Österrike	43,9	2,5	3,5
Italien	43,3	2,9	4,4
Norge	41,6	2,6	-0,2
Kanada	38,2	1,7	1,6
Tyskland	37,7	1,3	5,1
3,0–6,0 procentenheter			
Sverige	52,2	4,4	-1,4
Danmark	50,4	5,1	3,3
Finland	46,2	4,4	1,5
Nederländerna	42,1	4,4	-0,7
Uppgift saknas			
Frankrike	45,8		2,8
Luxemburg	41,8		1,3
Grekland	37,1		7,8
Island	36,3		5,3
Spanien	35,1		2,1
Schweiz	34,4		3,8
Portugal	34,3		4,9
Turkiet	31,3		11,3
OECD–totalt	37,3		2,3
EU–15	41,6		2,4

Anm: Transfereringarnas inverkan på skattekvoten avser inkomståret 1997. Förändringen för Sveriges del förklaras i huvudsak av statens och kommunernas avlyfta moms.
Källa: OECD.

I tabell 5.16 redovisas Sveriges skattekvot för perioden 1999–2004, dels enligt NR:s definition, dels beräknad utifrån de periodiserade skatterna. NR-skattekvoten var som högst 2001 då skattekvoten uppgick till 54,2 procent. Åren därefter beräknas skattekvoten minska. De skattesänkningar som regeringen genomfört sedan 2000 syns inte i NR-skattekvoten förrän 2002. Den periodiserade skattekvoten minskar dock stegvis utom för år 2000 då den kraftiga ökningen av skatter från kapitalvinster samt bolagsskatter motverkar så mycket att skattekvoten ökar jämfört med 1999. År 2003 slopas det särskilda grundavdraget för pensionärer och ersätts med en beskattad garantipension. Omläggningen beräknas höja skattekvoten med 0,5 procentenheter. Den periodiserade skattekvoten är därmed

oförändrad jämfört med 2002 medan NR-skattekvoten, beroende på periodiseringseffekter, i stället minskar med 0,5 procentenheter.

Tabell 5.16 Skattekvot enligt nationalräkenskaperna (NR) och periodiserad skattekvot

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Skattekvot enl. NR	52,5	52,5	54,2	51,1	50,6	50,2
Periodiserad skattekvot	53,2	54,0	52,1	50,8	50,8	50,3
Periodiserad skattekvot exkl. skatt på transfereringar m.m.	48,9	50,4	48,4	47,2	46,5	46,0

I tabellen redovisas även den periodiserade skattekvoten exklusive skatt på offentliga transfereringar. En övergång från brutto- till nettoredovisning, dvs. att pensioner, sjuk- och föräldrapenning samt ersättningar vid arbetslöshet gjordes skattefria, skulle inte påverka de offentliga finanserna men skattekvoten skulle sjunka med 3–5 procentenheter till ca 46 procent.

5.7 Aktuella skatteregler

1111 Fysiska personers inkomstskatt

Arbetsinkomster

Statlig och kommunal inkomstskatt tas ut på beskattningsbar förvärvsinkomst. Beskattningsbar förvärvsinkomst är summan av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet, minskad med allmänna avdrag, allmän pensionsavgift, grundavdrag och sjöinkomstavgifter.

Grundavdraget uppgår till som lägst 0,293 prisbasbelopp. År 2002 är prisbasbeloppet 37 900 kronor. För taxerade förvärvsinkomster i intervallet 1,86–2,89 prisbasbelopp trappas grundavdraget upp med 25 procent av inkomsten inom detta skikt. För inkomster över 3,04 prisbasbelopp trappas grundavdraget ned med 10 procent av den del av inkomsten som överstiger 3,04 prisbasbelopp tills grundavdraget åter når nivån 0,293 prisbasbelopp. För pensionärer kan i vissa fall grundavdraget ersättas med ett högre så kallat särskilt grundavdrag.

Kommunal inkomstskatt beräknas på beskattningsbara förvärvsinkomster som uppgår till minst 100 kronor. Inkomståret 2002 varierar skattesatsen mellan 27,50 och 33,30 procent beroende på kommundillhörighet. Den genomsnittliga skattesatsen i riket är 30,52 procent. Även under 2002 är det fasta beloppet om 200 kronor per skattskyldig en kommunal inkomstskatt.

Statlig inkomstskatt betalas med 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger den s.k. nedre skiktgränsen, som för inkomståret 2002 uppgår till 273 800 kronor. Därutöver betalas ytterligare 5 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger den övre skiktgränsen, som är 414 200 kronor för inkomståret.

Statlig inkomstskatt betalas med 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger den nedre skiktgränsen och med 25 procent av den del som överstiger den övre skiktgränsen. Inkomståret 2002 uppgår den nedre skiktgränsen till 273 800 kronor och den övre till 414 200 kronor.

I tabell 5.17 redovisas den totala inkomstskatten för olika årslöner 2002. Skatten är beräknad utifrån den genomsnittliga kommunala skattesatsen. Hänsyn har även tagits till grundavdrag och allmän pensionsavgift (se 1200 Socialavgifter och allmän pensionsavgift).

Tabell 5.17 Inkomstskatt för olika årslöner 2002

Kronor och procent

Årslön	Skatt 2002	Marginalskatt 2001	Marginalskatt 2002
120 000	30 719	36,0%	34,8%
144 000	39 235	37,2%	36,0%
168 000	47 861	37,2%	36,0%
192 000	56 488	37,2%	36,0%
216 000	65 023	34,2%	32,9%
240 000	72 917	34,2%	32,9%
264 000	80 652	33,0%	31,7%
288 000	88 258	52,3%	31,7%
312 000	100 164	50,5%	51,4%
336 000	112 292	50,5%	50,5%
360 000	124 420	50,5%	50,5%
420 000	154 739	55,5%	50,5%
480 000	187 514	55,5%	55,5%
600 000	254 154	55,5%	55,5%
900 000	420 753	55,5%	55,5%

Kapitalinkomster

Statlig inkomstskatt tas dessutom ut på kapitalinkomster. Kapitalinkomster beskattas med en skattesats på 30 procent. Beskattningen kan delas in i två huvudgrupper: löpande avkastning och kapitalvinster. Löpande avkastning är bl.a. räntor och utdelningar på aktier. En kapitalvinst är en realiserad värdestegring. För vissa tillgångar begränsas skatteuttaget på kapitalvinster genom att endast en del av den realiserade värdestegringen tas upp till beskattning.

1121 Juridiska personers inkomstskatt

Inkomstskatt

Skattskyldiga under denna titel är aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser, föreningsbanker, sparbanker, svenska värdepappersfonder, svenska försäkringsanstalter som inte är aktiebolag, utländska juridiska personer, hypoteksföreningar, vissa juridiska personer som förvaltar samfälligheter samt övriga juridiska personer med undantag av svenska dödsbon. Den statliga inkomstskatten uppgår för dessa till 28 procent av den beskattningsbara inkomsten. För värdepappersfonderna är skattesatsen 30 procent.

Dagens skattesystem utmärks i huvudsak av följande:

- All beskattning av aktiebolag och flertalet andra juridiska personer sker i ett inkomstslag – näringsverksamhet.
- Reserveringsmöjlighet genom att avdrag medges för avsättning till periodiseringsfond. Avdraget får uppgå till högst 25 procent av inkomsten och skall återföras till beskattning senast det sjätte beskattningsåret efter det är då avsättningen skedde.

Avkastningsskatt

Pensionssparande och sparande i kapitalförsäkringar beskattas genom en avkastningsskatt på den sparade förmögenheten. Skatten baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning och är lika med kapitalunderlaget multiplicerat med den genomsnittliga statslåne-

räntan året före beskattningsåret. För pensionsförsäkringsavtal tillämpas en skattesats på 15 procent medan avkastningen på kapitalförsäkringar beskattas med 27 procent.

1200 Socialavgifter och allmän pensionsavgift

Socialavgifter betalas av arbetsgivare och den som bedriver aktiv näringsverksamhet.

Arbetsgivaravgifter

Det totala avgiftsuttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för 2002 summerar till 32,82 procent av utbetald bruttolön samt andra ersättningar som ger rätt till socialförsäkringsförmåner.

Egenavgifter

Enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag betalar socialavgifter i form av egenavgifter. För inkomståret 2002 utgör de 31,01 procent av beskattningsunderlaget.

Särskild löneskatt

Den särskilda löneskatten utgår på inkomster av passiv näringsverksamhet och på pensionsutfästelser samt på inkomster för personer som är äldre än 65 år. Den särskilda löneskatten är 24,26 procent av beskattningsunderlaget.

Allmän pensionsavgift

Under denna inkomsthuvudgrupp redovisas även allmän pensionsavgift. Denna betalas av den enskilde inkomsttagaren och fastställs i samband med taxeringen av inkomstskatt. Den utgör 7 procent av avgiftsunderlaget, dock högst 8,07 inkomstbasbelopp. År 2002 är inkomstbasbeloppet 38 800 kronor.

1300 Skatt på egendom

Fastighetsskatt

Skatt utgår om en fastighet taxerats som småhusenhet, hyreshusenhet, industrienhet inklusive elproduktionsenhet eller lantbruksenhet om det på lantbruksenheten finns vad som vid fastighetstaxeringen betecknas som småhus eller mark för småhus. Från skatteplikt undantas fastighet som året före taxeringsåret inte varit skattepliktig enligt fastighetstaxeringslagen. Skattskyldig är ägare till fastigheten. Skattesatserna för olika slag av fastigheter inkomståret 2002 redovisas i tabell 5.18.

Tabell 5.18 Skattesatser för olika slag av fastigheter

Procent	
Slag av fastighet	Skattesats
Småhus	1,0
Hyreshus, bostadsdel	0,5
Hyreshus, lokaler	1,0
Industrienhet	0,5

Skatten utgår på fastighetens taxeringsvärde, vilket skall motsvara 75 procent av fastighetens marknadsvärde. Med marknadsvärde avses det pris fastigheten sannolikt betingar vid en försäljning på den allmänna marknaden.

För småhus och hyreshus fastställs ett värdeår som normalt motsvarar det år då fastigheten färdigställs. Det kan dock förändras vid ombyggnader. De fem första åren efter värdeåret utgår ingen fastighetsskatt och för de därpå följande fem åren utgår endast halv fastighetsskatt.

En begränsningsregel för fastighetsskatten har införts från och med inkomståret 2001. Denna regel innebär i huvudsak att ett hushåll, under vissa förutsättningar, skall betala maximalt fem procent av inkomsten i fastighetsskatt.

Fysiska personers förmögenhetsskatt

Skattskyldighet till förmögenhetsskatt föreligger för fysiska personer som vid årsskiftet var bosatta i Sverige. Denna skattskyldighet omfattar all skattepliktig förmögenhet i Sverige och utlandet. För skattepliktig förmögenhet under 1 500 000 kronor för enskild person och 2 000 000 kronor för sambeskattade utgår ingen förmögenhetsskatt för fysiska personer. Skatte-

satsen är 1,5 procent av den del av den skattepliktiga förmögenheten som överstiger fribeloppet.

Juridiska personers förmögenhetsskatt

Skattskyldiga är dels svenska föreningar och samfund till den del medlemmarna inte har del i förmögenheten genom sin andel, dels svenska stiftelser. Om sådana juridiska personer är helt eller delvis befriade från statlig inkomstskatt föreligger inte skattskyldighet för förmögenhetsskatt. Skattskyldighet inträder vid en beskattningsbar förmögenhet som överstiger 25 000 kronor. För familjestiftelser uppgår fribeloppet till 900 000 kronor. Skatten är proportionell och utgår med 1,5 promille för den del som överstiger fribeloppet.

Arvsskatt

Skattskyldig är den som förvärvar egendomen. Befriade från arvsskatt är bland andra staten och vissa stiftelser. Arvsskatt utgår efter värdet av den skattskyldiges lott och beräknas efter en progressiv skatteskala, som beror på vilken av tre olika skatteklasser den skattskyldige tillhör. I tabell 5.19 anges arvsskatten för de olika skatteklasserna.

Tabell 5.19 Arvsskatt för olika skatteklasser

Kronor

Skattepliktig lott, klass I	Arvsskatt	
0 – 300 000	10 %	
300 000 – 600 000	30 000 + 20 %	inom skiktet
600 000 –	90 000 + 30 %	inom skiktet
Skattepliktig lott, klass II	Arvsskatt	
0 – 70 000	10 %	
70 000 – 140 000	7 000 + 20 %	inom skiktet
140 000 –	21 000 + 30 %	inom skiktet
Skattepliktig lott, klass III	Arvsskatt	
0 – 90 000	10 %	
90 000 – 170 000	9 000 + 20 %	inom skiktet
170 000 –	25 000 + 30 %	inom skiktet

Till klass I hänförs bland andra make, sambo, barn, avkomling till barn, make och sambo till barn och make eller sambo till avlidet barn. Till klass II hänförs annan än sådan som avses i klass I eller klass III som till exempel förälder, syskon, syskonbarn eller någon som inte är besläktad med den avlidne eller givaren. Till klass III

hänförs bland annat förvärv genom testamente som tillfaller stiftelse eller sammanslutning som har ett visst allmännyttigt ändamål.

Skatten beräknas efter att grundavdrag gjorts. Vid arvsbeskattningen utgör grundavdraget för den efterlevande maken eller sambon 280 000 kronor och för övriga i klass I utgör grundavdraget 70 000 kronor. För arvs- eller testamentslott som beskattas enligt klass II och klass III är grundavdraget 21 000 kronor.

Gåvoskatt

Gåvoskatt utgår för egendom som förvärvas genom gåva. Skattskyldig är den som förvärvar egendomen. Befriade från gåvoskatt är bland andra staten och vissa stiftelser eller sammanslutningar som har ett visst allmännyttigt ändamål. För gåvoskatt gäller samma klasser och skattesatser som för arvsskatten. Dock är grundavdraget alltid 10 000 kronor.

Stämpelskatt

Stämpelskatt utgår vid förvärv av fast egendom och tomträtter samt vid beviljande av in-teckningar. Vid förvärv är skatten 1,5 procent av egendomens värde. Förvärvas egendomen av en juridisk person är dock skatten med vissa undantag 3 procent. Vid in-teckning är skatten 2 procent av in-teckningsbeloppet för fast egendom och tomträtt, 1 procent för luftfartyg och näringsverksamhet samt 0,4 procent för skepp.

1400 Skatt på varor och tjänster

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt utgår på värdet av omsatta och skattepliktiga varor och tjänster. Skattskyldig är den som har skattepliktig omsättning av varor och tjänster, import av skattepliktiga varor samt den som gör ett gemenskapsinternt förvärv av varor. Skatt tas ut i varje led, varvid den som är skattskyldig har avdragsrätt för den skatt som betalats till leverantör. Detta medför att det endast är mervärdet som beskattas i varje produktions- eller distributionsled. Omsättning

av alla varor och tjänster är, om inte annat särskilt stadgas, skattepliktig.

Huvudregeln är att mervärdesskatt utgår med 25 procent av beskattningsunderlaget. Från denna regel gäller följande undantag:

- 12 procent för livsmedel, hotell och camping, transport i skidliftar, konstnärs försäljning av egna konstverk, import av konstverk, samlarföremål och antikviteter,
- 6 procent för allmänna nyhetstidningar (dagstidningar) och tidskrifter, personbefordran, entréavgifter till konserter, cirkus-, biograf-, teater-, opera- eller balettföreställningar, djurparker, biblioteks- och museiverksamhet, vissa immateriella rättigheter, idrottslig verksamhet, böcker, broschyrer och liknande samt kartor.

Vid beräkning av skatten som en del av försäljningspriset motsvaras de tre olika skattesatserna av 20,00 procent, 10,71 procent respektive 5,66 procent.

Tobaksskatt

Tobaksskatt skall betalas för tobaksvaror som tillverkas i Sverige, som förs in eller tas emot från ett annat EG-land eller som importerats från tredje land. Tobaksskatt utgår för cigaretter, cigarrer, cigariller, röktoke, tuggtobak och snus. I tabell 5.20 anges de skattesatser som gäller för 2002.

Tabell 5.20 Skattesatser för olika tobakslag

Cigaretter	20 öre st + 39,2 % av detaljhandelspriset
Cigarrer och cigariller	56 öre styck
Röktoke	630 kronor per kilogram
Snus	123 kronor per kilogram
Tuggtobak	201 kronor per kilogram

Alkoholskatt

Alkoholskatt skall betalas för öl, vin och andra jästa drycker, mellanklassprodukter samt för etylalkohol som tillverkas inom landet, som förs in eller tas emot från annat EG-land eller som importerats från tredje land. I tabell 5.21 anges de skattesatser som gäller för 2002.

Tabell 5.21 Skattesatser för olika alkoholslag

Volymprocent	
Öl	Skattesats/liter och volymprocent
Över 2,80	1,47 kronor
Vin	Skattesats/liter
2,25 – 4,50	7,58 kronor
4,50 – 7,00	11,20 kronor
7,00 – 8,50	15,41 kronor
8,50 – 15,00	22,08 kronor
15,00 – 18,00	45,17 kronor
Mellanklassprodukter	Skattesats/liter
1,20 – 15,00	27,20 kronor
15,00 – 22,00	45,17 kronor
Etylalkohol	Skattesats
Över 1,20	501,41 kronor/liter ren alkohol

Energiskatt

Energiskatt skall erläggas för elkraft och vissa bränslen som kolbränslen, petroleumkoks, bensen, fotogen, motorbrännolja, eldningsolja, råttolja, naturgas, metan och gasol samt andra oljeprodukter, med undantag för smörjoljor och smörjfetter. Dessutom skall energiskatt i vissa fall erläggas även för andra produkter om en sådan produkt används som motorbränsle eller för uppvärmning. Energiskatten på bensen och högbeskattade oljor är differentierad med hänsyn till deras miljöegenskaper. Några av de vanligaste skatterna på energi redovisas i tabell 5.22.

Tabell 5.22 Några av de vanligaste skattesatserna på energi

Bensen	4,62 kronor/liter
Dieselolja, miljöklass 1	3,12 kronor/liter
Eldningsolja	2505 kronor/m ³
Elektrisk kraft	
- hushåll i Norrland	14,00 öre/kWh
- hushåll i övriga landet	19,80 öre/kWh
- el-, gas-, värmeförsörjning	17,40 öre/kWh
- industri	00,00 öre/kWh

Fordonsskatt

Fordonsskatt tas ut för motorcyklar, personbilar, lastbilar, bussar, trafiktraktorer, tunga terrängvagnar, motorredskap och släpvagnar, om de är eller bör vara upptagna i trafikregistret och inte är avställda (skattepliktiga fordon). Släpvagnar som dras av motorredskap eller av tunga terrängvagnar är skattepliktiga

endast i vissa fall. Traktorer som används uteslutande i jordbruket är inte skattepliktiga från och med den 1 januari 2002.

Fordonsskatten beräknas efter fordonets skattevikt. Skattevikten är för personbil, motorcykel, traktor och motorredskap lika med tjänstevikten och för buss, lastbil, tung terrängvagn och annan släpvagn än påhängsvagn i princip lika med totalvikten. Särskilda bestämmelser gäller beträffande beräkningen av skattevikten för påhängsvagnar. Fordonsskattens storlek är beroende av bland andra fordonsslag, drivmedelsslag och antal hjulaxlar. I tabell 5.23 redovisas hur fordonsskatten för ett urval av fordon beror på skattevikten.

Tabell 5.23 Vissa fordonsskattesatser

<i>Kronor per år</i>		
Personbilar	Skattevikt (tjänstevikt)	
	För 900 kg	För varje 100 kg däröver
Dieseldrivna	2245	569
Inte dieseldrivna	585	149
Motorcyklar	För 0-75 kg	För 76 kg och däröver
	110	137

Som stöd för glesbygden är fordonsskatten för personbilar, vars ägare är bosatta i vissa kommuner, nedsatt med 384 kronor per år.